

دییای جاوید

نشانی اجتماعی، فرهنگی

● شماره ۱۶ - آذرماه ۴۰۳

نقاشی روی جلد اثر استاد مرتضی کاووزیان

شانزدهم آذر روز دانشجو و گرامی بان

یادواره شهدای دانشجوی دانشگاه اراک

دیوار به مثابه رسانه

● احسان مرادی سنجانی عضو هیئت علمی گروه گرافیک دانشگاه اراک

سیاست زدگی یا سیاست گری؟

● زهرا کیانی، دانشجوی کارشناس علوم سیاسی دانشگاه اراک

گر مرد رهی میان خون باید رفت
وز پای پیاده سرنگون باید رفت
تو پای به ره نه و از هیچ میرس
خود راه بگویدت گه چون باید رفت

ویژه نامه دانشجویی دانشگاه اراک | شماره اول آذر ۱۴۰۳ | ۳۰ دقیقه

- دیوار به مثابه رسانه.....
- سیاست زدگی یا سیاست گری؟.....
- دل نوشته‌های دانشجویی.....
- دانشجویان افتخار آفرین دانشگاه اراک.....
-تا به حال فکر کرده‌اید.....

بسم رب الشهداء و الصدیقین

۱۶ آذر نماد استقامت و پایداری دانشجویان در مسیر آزادی و عدالت است. این روز یادآور تعهد به مسئولیت اجتماعی و حمایت از پیشرفت کشور می‌باشد که دانشجویان همواره در خط مقدم این پیشرفت، تحول و سازندگی قرار دارند. کنون ایثار نیز، به‌عنوان نماینده‌ای از روح ایثار و همدلی در دانشگاه، بر آن است که ارزش‌های والای انسانی، مسئولیت‌پذیری، بصیرت و همبستگی را در میان دانشجویان تقویت نماید. این روز، فرصتی است برای بازنگری و تجدید پیمان با آرمان‌هایی که مسیر روشنی برای پیشرفت ایران عزیز می‌سازند. ضمن گرامیداشت یاد و خاطره شهدای والامقام ۱۶ آذرماه ۱۳۳۲ (شهیدان قندچی، شریعت رضوی و بزرگ نیا) و تمامی شهدای ایران مقتدر و همیشه سرافراز، روز دانشجو را به جامعه بزرگ دانشگاه اراک و به ویژه دانشجویان عزیز تبریک می‌گوییم

صبا پارسا فر
سردبیر نشریه رد پای جاوید

صاحب امتیاز:

کانون ایثار

(وابسته به گروه امور شاهد و ایثارگر دانشگاه اراک)

مدیرمسئول:

نگین عباسی فر

سردبیر:

صبا پارسا فر

گرافیک و صفحه آرایی ویژه نامه:

گروه گرافیک دانشکده هنر دانشگاه اراک

اعضای هیئت تحریریه:

زینب کریمی

مهديه سلیمانی

زهرا بصیری

همکاران این شماره:

احسان مرادی سنجانی (عضو هیئت علمی گروه گرافیک)
دکتر آمنه میر خوشخو (عضو هیئت علمی گروه علوم سیاسی)
دکتر بیتا بهرامی قصر (عضو هیئت علمی گروه گرافیک)

دیوار به مثابه رسانه

۱۶ آذر نماد بیداری و ایستادگی دانشجویان ایران در مسیر استقلال

قاشی‌های دیواری سفارت سابق آمریکا در تهران، اثر صابر شیخ رضایی در آبان ۱۳۹۸، نمونه‌ای از هنر انقلابی است که به شکلی نمادین و انتقادی، پیام‌های سیاسی و اجتماعی را به تصویر می‌کشد. تحلیل این اثر می‌تواند از چند جنبه انجام شود

۱. زمینه تاریخی و سیاسی

محل اثر؛ دیوار سفارت سابق آمریکا، که به "لانه جاسوسی" معروف است، به‌خودی‌خود بار معنایی سنگینی دارد. این مکان یادآور تصرف سفارت و رویدادهای پس از انقلاب ۱۳۵۷ است. نقاشی‌های روی این دیوارها به‌طور مشخص برای انتقال پیام‌های ضدآمریکایی و ضدامپریالیستی طراحی شده‌اند

پیام اثر؛ آثار هنری در این مکان اغلب استعاره‌هایی از دخالت‌های آمریکا در کشورهای دیگر و تسلط طلبی غرب را بازتاب می‌دهد

۲. مضامین و عناصر بصری

این اثر دارای مولفه‌های نمادین قدرتمندی است. برخی ویژگی‌های این آثار معمولاً شامل؛

استفاده از نمادها: مانند مجسمه آزادی، پرچم آمریکا، عقاب، اسکلت جمجمه، اسلحه

رنگ‌ها؛ رنگ‌های غالب رنگهای قرمز، آبی و سفید که تداعی کننده پرچم و هویت آمریکاست و رنگ قرمز تداعی کننده جنگ طلبی آمریکا و خشونت و خونریزی است

مرگ؛ مجسمه انسان به عنوان نماد مرگ به جای ستاره‌های پرچم آمریکا و نیز سربازان مسلح در این پرچم از جنگ افروزی این کشور حکایت می‌کنند

اسلحه؛ در چند طرح از سلاح به عنوان نماد جنگ افروزی آمریکا استفاده شده اما در یکی از این طرح‌ها به‌طور مشخص یک هفت نیز به نماد آمریکا بدل شده و چند شمشه که نماد ایران هستند را نشانه رفته اما برآثر مقاومت ایران سرشکسته شده است

عقاب؛ روی بسیاری از اسناد رسمی یا اوراق هویتی آمریکایی‌ها نمادی به نام نشان بزرگ ایالات متحده آمریکا نقش بسته است. این نشان عقابی است که به یکی از پاهایش شاخه زیتون دیده می‌شود به نشانه صلح و به پای دیگرش چند تیر این نشان در طراحی‌های دیوار موزه ۱۳ آبان تغییر کرده و از آنجا که تجارت اسلحه و مواد مخدر مهم‌ترین و بزرگترین تجارت آمریکاست

تیرها و شاخه زیتون جایش را به مواد مخدر و اسلحه داده است **تک چشم؛** چشمی که بالای یک هرم قرار دارد. نمادی است که روی واحد پول آمریکا یعنی یک دلار نقش بسته در یکی از طرح‌ها این نماد را می‌بینیم که در خون شناور است و از خونخواری ایالات متحده آمریکا حکایت دارد **حقوق بشر؛** یک پهپاد جاسوسی در یکی از طرح‌ها استفاده شده و پهپاد با نماد ارتش آمریکا (ستاره سفید) پهپاد به‌عنوان نماد قدرت نظامی و جاسوسی آمریکا به تصویر کشیده شده است. و در مقابل آن هواپیمایی ایرانی به نمایش درآمده که سرشنینانش توسط آمریکایی‌ها به کام مرگ کشانده شدند و این تضاد شعارهای حقوق بشری آمریکا را زیر سؤال می‌برد **کبوتر سفید؛** هواپیما نماد عروج مسافران مظلوم ایرانی و پرتو قرمز هجوم آمریکا به یک مسافربری است **خفاش‌ها؛** نشان‌دهنده فعالیت‌های

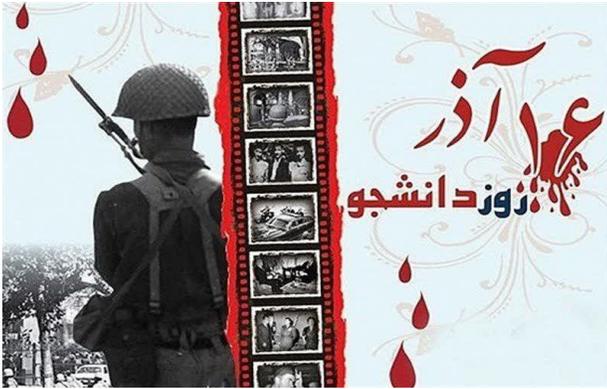
پنهانی، تاریکی و نقشه‌های مخفیانه آمریکا **پرتوهای سفید؛** نمادی از تکنولوژی پیشرفته ایران در خنثی‌سازی این تهدیدات

۳. تحلیل سبک هنری.

رسانه دیوار؛ طراحی روی دیوار هم از فاصله دور توسط عابر قابل مشاهده است، هم کسانی که سواره از خیابان عبور می‌کنند و نیز توسط عابرانی که از کنار دیوار عبور می‌کنند. برخلاف یک بیلورد که مخاطبان از دور می‌بینند و نیاز به جزئیات زیادی ندارد یا برخلاف پوستر که از فاصله کمتری دیده می‌شود و جزئیات بیشتری دارد، طراحی برای دیوار نیازمند جزئیاتی است که در یک روایت کلی جای بگیرد. که این دیوار نگاره از این ویژگی برخوردار است. این دیوارنگاره را می‌توان نمونه‌ای از هنر گرافیکی انقلابی دانست طراحی مینیمالیستی اما تأثیرگذار این اثر با کمترین جزئیات

سیاست‌زدگی یا سیاست‌گری؟

غیرضروری و تمرکز بر پیام‌های واضح بصری، مخاطب را به چالش می‌کشد. نوعی مینی‌مالیسم فرمی و محتوایی در این دیوارنگاره‌ها مشاهده می‌شود بخشی از این اتفاق به دلیل انتخاب قالب گرافیتی بوده و به منظور وحدت تصویری دیوارنگاره‌ها که طرح‌ها متنوع باشند و دیوارها به لحاظ جزئیات خیلی سنگین نباشند؛ بعضی دیوارها تنفس تصویری داشته باشند و برخی دیگر دارای سطوح سفید وسیع باشند تا چشم مخاطب هنگام تماشای آنها با سهولت بیشتری در سطح اثر گردش کند. نکته دیگر تنوع سلیقه و ذائقه مخاطبان است اگر تمامی دیوارها از حیث فرم و ساختار شبیه هم باشند، در نگاه مخاطب تکراری و خسته‌کننده می‌شدند.

مهندس بازرگان اولین نخست‌وزیر ایران پس از انقلاب اسلامی، در رابطه با تقابل دانشجوی و سیاست در متن «بازی جوانان با سیاست» که در سال ۱۳۲۱ نوشته شد، توصیه‌هایی برای دانشجویان پر جنب‌وجوش آن روزها و نیز برای احزاب فعال مطرح کرد. آقای بازرگان در این متن به تفصیل گفت «سیاست»، شاگردان مدرسه و دانشگاه را از وظیفه‌ی اصلی و از کسب آن‌چیزی که تنها علت غائی و ارزش مقام دانشجویی و دانش‌آموزی دارد، یعنی کسب علم، باز می‌دارد. همچنین معتقد بود آن‌هایی که پای دانشجویان را در میدان سیاست باز کردند و هرروز در گفته‌ها و نوشته‌ها با عناوین آبدار باد در آستینشان می‌اندازند، قصد فریب آن‌ها را دارند و می‌خواهند از صفای ضمیر و حرارت جوانی آن‌ها سوءاستفاده کنند. مهندس در نهایت به دانشجویان توصیه کردند در عالم سیاست که صد بار مشکل تر و پر دردسرت‌ر از کسب و زندگانی است و درس آن را نخوانده‌اید یا کم خوانده‌اید خود را استاد ندانید و به خود حق نظر و دخالت ندهید. زیرا بعدها خودتان ثمر تلخ آن‌را در آتیه‌ی کشورمان خواهید چشید البته آنچه مسجل است این که نصایح ایشان اقتضای دورانی بود که متن را نوشتند و نمی‌تواند در دوره‌های بعد و بویژه در زمانه‌ی کنونی صدق کند. بازرگان در سالهای ۱۳۲۰ تا ۱۳۳۰ به چنین امری معتقد بود اما خود او در سالهای بعد پا به عرصه مبارزه گذاشت و در جبهه ملی و نهضت مقاومت ملی عضویت یافت. فرق جوان و دانشجویان سیاسی کار همین باید باشد که جوان حرف و مطالبه‌اش را صریح و مستدل بگوید و چنانچه معلوم شد اشتباه است آن را پس بگیرد. سیاست‌زدگی نه، اما سیاست‌گری و برخوردار شدن از قدرت فهم و تحلیل سیاسی، نیاز مبرم دانشجویان و دانشگاه‌هاست و آن‌ها علاوه بر مطالعه‌ی قانون اساسی باید روحیه‌ی عدالتخواه و ضد فساد و ضد استکبار را در خود تقویت کنند. بنابراین سپهر سیاسی همیشه به صفای ضمیر و حرارت جوانی نیاز خواهد داشت

۴. پیام اجتماعی

ایجاد هویت جمعی: این نقاشی‌ها به ایجاد حس مشترک - میان افراد جامعه درباره دشمن مشترک کمک می‌کنند اعتراض هنری؛

این اثر از طریق المان‌های گرافیکی و استعاری، روایت اعتراض علیه سیاست‌های استکباری را به شکلی تاثیرگذار و قابل فهم برای نسل جدید ارائه دهد

۵. تاثیرگذاری بر مخاطب؛

این آثار به دلیل ابعاد بزرگ و جایگاهشان در فضای عمومی، تأثیر روانی و بصری بالایی بر مخاطب دارند. حتی اگر مخاطب با پیام سیاسی موافق نباشد، نمی‌تواند از تأثیر هنری و قدرت بیان تصویری اثر چشم‌پوشی کند

نتیجه‌گیری

نقاشی دیواری اثر صابر شیخ رضایی، همچون سایر آثار روی دیوار سفارت سابق آمریکا، نمادی از مقاومت و اعتراض است که در قالب هنر خیابانی بازتاب‌دهنده آرمان‌ها و چالش‌های سیاسی معاصر است به تصویر کشیده شده است. این اثر همزمان یادآور وقایع تاریخی و بازتاب‌دهنده آرمان‌ها و چالش‌های سیاسی معاصر است

احسان مرادی سنجانی

عضو هیئت علمی گروه آموزشی گرافیک دانشکده هنر - دانشگاه اراک
پاییز ۱۴۰۳ - دانشگاه اراک

دل نوشته‌های دانشجویی

دانشجوی کارشناسی علوم قرآن و احادیث گروه الهیات - قرآن و علوم حدیث
پاییز ۱۴۰۳ دانشگاه اراک
شکیبا حسینی

گاهی صحبت و نوشتن راجع به افرادی که حتی اسم آنها را نمی‌دانی سخت و جان گیر است؛ اما نوشتن راجع به شهیدان گمنام از این حس پیروی نمی‌کند. آنها کسانی هستند که از این دنیای مادی حتی یک اسم هم نخواستند و به گمنامی حضرت زهرا(س) بسنده کرده‌اند؛ دنیای پوچ و مادی را رها کرده‌اند و به کوهی از رشادت و جوانمردی و عاقبت بخیری رسیدند، و چه سرنوشتی زیباتر از شبیه مادرشان حضرت زهرا(س)، گمنام بودن است؟ قلم من توان بیان رشادت و دلاوری، شجاعت و مهربانی مردانی که پروای نام ندارند را ندارد؛ گرچه از این دنیا رفته‌اند اما پیش خدایشان کاملا شناخته شده‌اند کسانی که در زمین گمنام و در آسمان مشهور هستند. در نگاه اول گمان می‌کنی که آنها مظلوم‌ترین هستند زیرا کسی را ندارند که برایشان عزاداری کند، مادرشان نمی‌داند فرزندش کجای دنیا قرار دارد و سال‌هاست که چشم انتظارش است، اما آنها عاقبت بخیرترین هستند زیرا اگر مادر خودشان بر سرمزارشان نیاید حضرت زهرا هر شب بر سرمزارهای خاک گرفته‌ی آنها می‌رود و دعایشان می‌کند، چه سعادت‌ی از این بالاتر احساس می‌کنم که با شهدای گمنام یک نقطه اشتراک دارم، آنها شهدای گمنام، آشناترین گمنام زندگی ما هستند پلاکشان را گم کرده‌اند و من هویتم را

دانشجویان افتخار آفرین دانشگاه اراک

دریافت نشان ملی از وزارت میراث فرهنگی،
گردشگری و صنایع دستی

فیروزه حبیبی
دانشجوی رشته صنایع دستی دانشگاه اراک

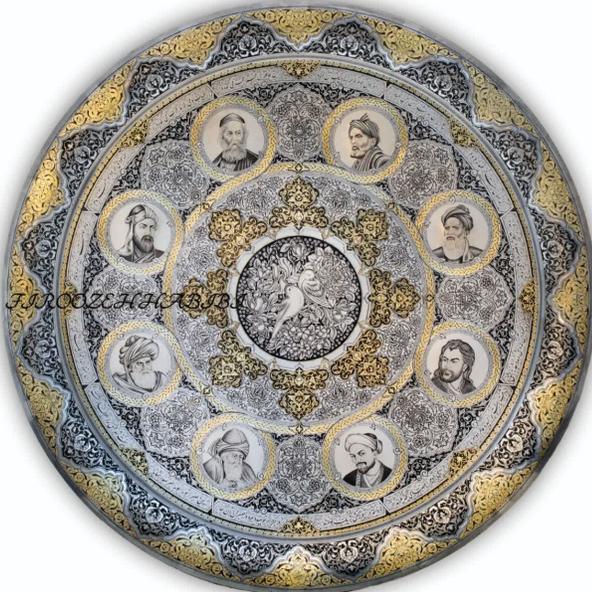

سلام و عرض تبریک خدمت شما خانم حبیبی خوشحال هستیم امروز افتخار گپ و گفتی دوستانه را با شما داریم به عنوان پرسش اول از شما **چرا از میان هنرهای بسیار به هنر فلزکاری علاقمند هستید؟**

به پیشنهاد پدر و مادرم بدون هیچ شناخت و علاقه‌ای به یادگیری قلمزنی روی فلزات پرداختم اما به علت علاقه زیادی که از بچگی به طراحی داشتم، مرحله سایه زدن در قلمزنی خصوصا سبک سیاه قلم، تداعی کننده حس دلنشین طراحی و سایه پردازی با مداد را برای من به همراه داشت و رفته رفته علاقه من به اجرای صفر تا صد این هنر باعث شد که تمامی سبک‌ها رو پیگیری و نهایتا شروع به تحصیل در رشته صنایع دستی کنم، ضمن اینکه فلزکاری ماندگاری ویژه و قابل توجهی را دارا بود و به این ایده من درباره خلق تصویر با استفاده از تکنیک سیاه قلم بسیار کمک کرد به عقیده بنده هنر مسیری بی‌انتهاست و فقط میشه از موفقیت‌های نسبی در آن صحبت کردم خودم رو نه موفق بلکه همواره هنرجو میدونم و به دنبال یادگیری، هر چه بیشتر نادانسته‌هایم در حوزه فلزکاری هستم انتخاب صحیح، مسیر را برای شما هموار خواهد کرد انتخاب هنری که در آن احساس آرامش دارید و با علاقه آن را اجرا خواهید کرد و البته فعالیت تخصصی صرفا در یک رشته هنری، انتخاب استادی دلسوز و متعهد به آموزش، شما را به سرعت در مسیر صحیح سوق خواهد داد انتخاب صحیح، مسیر را برای شما هموار خواهد کرد انتخاب هنری که در آن احساس آرامش دارید و با علاقه آن را اجرا خواهید کرد و البته فعالیت تخصصی صرفا در یک رشته هنری، انتخاب استادی دلسوز و متعهد به آموزش، شما را به سرعت در مسیر صحیح سوق خواهد داد نهایتا تلاش و پشتکار هر فرد تعیین کننده میزان پیشرفت او خواهد بود **علت موفقیت خودتون رو در چی میدونید؟**

انتخاب صحیح، مسیر را برای شما هموار خواهد کرد انتخاب هنری که در آن احساس آرامش دارید و با علاقه آن را اجرا خواهید کرد، فعالیت تخصصی صرفا در یک رشته هنری، انتخاب استادی دلسوز و متعهد به آموزش، تلاش و پشتکار

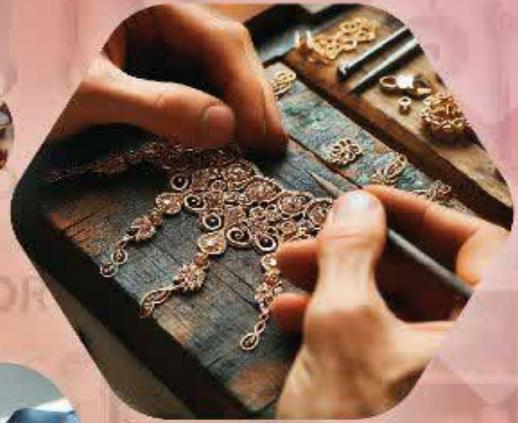
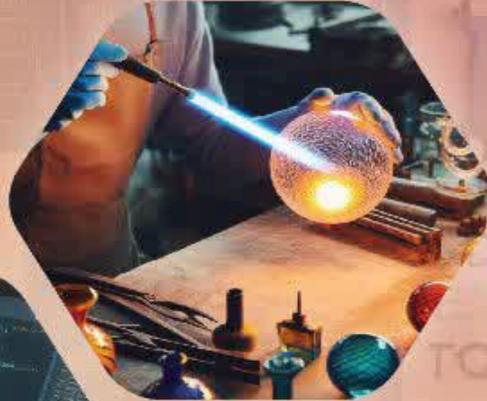
ممنون از حضور گرم شما در این مصاحبه با آرزوی موفقیت‌های بیشتر برای شما هنرمند عزیز

گروه امور شاهد و ایثارگر دانشگاه اراک با همکاری سازمان فنی و حرفه ای استان مرکزی برگزار می نماید:

دوره های آموزشی مهارت آموزی

ویژه دانشجویان شاهد و ایثارگر
با ارائه مدرک معتبر و بین المللی

لطفا جهت مشاهده لیست دوره های آموزشی به وب سایت گروه امور شاهد و ایثارگر به آدرس ذیل مراجع فرمایید:

araku.ac.ir/web/is

در صورت وجود تقاضا در سایر رشته های آموزشی فنی و حرفه ای و به حد نصاب رسیدن تعداد متقاضیان، دوره های درخواستی برگزار میگردد.

دانشجویان متقاضی شاهد و ایثارگر می توانند جهت ثبت نام و برنامه ریزی دوره به دفتر گروه امور شاهد و ایثارگر واقع در سایت پردیس سردشت دانشگاه اراک، ساختمان اداری دکتر عبدالکریم قریب، طبقه همکف، دفتر گروه امور شاهد و ایثارگر مراجعه فرمایند.

گروه امور شاهد و ایثارگر دانشگاه اراک